

Prima instanță: judecătoria Edineț
judecător: Gh.Bîrsan
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
judecători: T.Duca, S.Procopciuc, E.Grumeza

Dosarul nr.3ra-1760/16

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Nicolae Craiu

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei și Consiliului satului Lopatnic raionul Edineț

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016 și a hotărîrii judecătorei Edineț din 22 februarie 2016

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grinco Vasile, Bordian Mihail, Dulap Livia, Rusu Arina, Turchin Ion către Primăria și Consiliul satului Lopatnic raionul Edineț privind contestarea actului administrativ, încasarea indemnizației unice, recuperarea prejudiciului moral și cheltuielile de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 25 ianuarie 2016, reclamantii Grinco Vasile, Bordian Mihail, Dulap Livia, Rusu Arina și Turchin Ion, au depus cerere de chemare în judecată către Primăria și Consiliul satului Lopatnic raionul Edineț, solicitînd anularea actului administrativ, încasarea indemnizației unice, prejudiciul moral, cît și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că, în perioada anilor 2011-2015, au activat în Consiliul sătesc Lopatnic în calitate de consilieri. Mandatul de consilier a expirat în iunie 2015.

Conform art.25 al Legii privind statutul alesului local, la expirarea, mandatului alesul local care a activat cel puțin 2 ani în această calitate, i se acordă a indemnizație unică, egală cu salariul lunar pe economie națională pentru anul precedent.

La 24 noiembrie 2015, reclamantii s-au adresat cu o cerere prealabilă către Consiliul și primăria Lopatnic prin care au solicitat achitarea îndemnizației unice egală cu salariul mediu pe economia națională, care constituie 4172 lei, fapt

confirmat prin certificatul eliberat de Direcția pentru Statistică Edineț nr.124 din 09 septembrie 2015.

Ulterior, la 06 ianuarie 2016, reclamanților li s-a eliberat decizia Consiliului sătesc Lopatnic nr.5/10 din 18 decembrie 2015 prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea prealabilă pe motiv că plata acestei indemnizații urma a fi adoptată la consiliul precedent. Consideră reclamanții că decizia respectivă este ilegală din următoarele considerente.

Reclamanții au activat în calitate de consilieri locali timp de 4 ani, și în această perioadă, fiind reprezenanți aleși ai poporului au condus Consiliul local, participând activ la viața obștească și suportând careva obligațiuni adăugătoare în detrimentul drepturilor familiare. Ca garanții și compensații în timpul îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești, legislatorul expres a prevăzut în art.25 al Legii privind statutul alesului local.

Consideră că prin răspunsul Consiliului sătesc Lopatnic greșit se interpretează că indemnizația unică urma să fie adoptată de consiliul precedent. Or, potrivit art.23 al Legii privind administrația publică locală, consilierii poartă răspundere juridică pentru propria activitate desfășurată în exercitarea mandatului. Astfel, înafară de obligații, consilierii au și garanții prevăzute de lege.

Invocă că, art.53 din Constituția Republicii Moldova prevede că, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, pentru un act administrativ sau prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri, este îndreptățit să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. În acest context nu se poate de invocat că poartă răspundere consiliul precedent pentru neplata indemnizației unice.

Prin urmare, consideră reclamanții că primarul, cât și aparatul Primăriei Lopatnic erau obligați să execute prevederile legii, iar dînșii nu poartă nici o vină că funcționarii nu și-au îndeplinit conștiincios obligațiunile.

Solicită reclamanții anularea alin.2 din decizia nr.5/10 a Consiliului sătesc Lopatnic din 18 decembrie 2015 și încasarea de la Primăria satului Lopatnic în beneficiul reclamanților, după cum urmează: lui Grinco Vasile a indemnizației în sumă 4 172 lei, prejudiciul moral în mărime de 2000 lei și cheltuieli de judecată de 500 lei; lui Bordian Mihail a indemnizației în sumă 4 172 lei și prejudiciul moral în mărime de 2000 lei; Liviei Dulap a indemnizației de 4 172 lei și prejudiciul moral de 2 000 lei; Arinei Rusu a indemnizației de 4 172 lei și prejudiciul moral de 2 000 lei; lui Turchin Ion a indemnizației de 4 172 lei și prejudiciul moral de 2 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Edineț din 22 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea alin.2 din Decizia nr.5/10 din 18 decembrie 2015 a Consiliului sătesc Lopatnic „Cu privire la cererea prealabilă”; încasarea de la Primăria satului Lopatnic raionul Edineț în beneficiul reclamanților, după cum urmează: lui Grinco Vasile indemnizația unică în sumă de 4172 lei și cheltuieli de judecată în sumă de 1500 lei; lui Bordian Mihail indemnizația unică în sumă de 4172 lei; Liviei Dulap indemnizația unică de 4127 lei; Arinei Rusu indemnizația unică de 4172 lei; lui Turchin Ion indemnizația unică de 4172 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la Primăria satului Lopatnic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 725,80 lei.

Instanța de fond a concluzionat că, cerințele reclamanților privind încasarea indemnizației unice sunt întemeiate, deoarece aceștea întrunesc condițiile art.25 alin.1) al Legii privind statutul alesului local, și anume, au fost consilieri locale, au activat doi ani în funcția electivă respectivă și mandatul lor a expirat. Prin urmare, reclamanții Grinco Vasile, Bordian Mihail, Livia Dulap, Arina Rusu și Turchin Ion beneficiază de indemnizația unică egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent. Totodată instanța a menționat că, cererea reclamanților privind încasarea de la pîrît a prejudiciului moral, urmează a fi respins deoarece prin faptul că au fost admise cerințele privind încasarea indemnizației unice, reclamanții au fost satisfăcuți moral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de Grinco Vasile, Bordian Mihail, Livia Dulap, Arina Rusu și Turchin Ion. S-a admis apelul declarat de Consiliul local Lopatnic și Primăria Lopatnic, casată parțial hotărîrea judecătoreiei Edineț din 22 februarie 2016 în partea acțiunii admise și încasării taxei de stat în beneficiul statului, în această parte fiind emisă o nouă hotărîre. S-a încetat procesul în partea pretenției formulate de Grinco Vasile, Bordian Mihail, Livia Dulap, Arina Rusu și Turchin Ion către Consiliul local Lopatnic privind anularea pct.2 al deciziei nr.5/10 din 18 decembrie 2015. S-a considerat ilegal refuzul Consiliului local Lopatnic în plata indemnizației unice aleșilor locali la expirarea mandatului. S-a încasat din bugetul unității administrativ-teritoriale Lopatnic raionul Edineț în beneficiul lui Grinco Vasile, Bordian Mihail, Livia Dulap, Arina Rusu și Turchin Ion a câte 4172 lei cu titlul de indemnizație unică. În rest, hotărîrea judecătoreiei Edineț din 22 februarie 2016 a fost menținută.

Instanța de apel a conchis că drept temei pentru respingerea cererii de achitare a indemnizației unice, Consiliul local a invocat faptul că nu este în drept să decidă achitarea acesteia, competența aparținând Consiliului local Lopatnic de legislatura 2011-2015, dar nu celui ales ulterior. Colegiul a notat că argumentul respectiv este unul neîntemeiat și bazat pe interpretarea eronată a normelor de drept material. Or, potrivit art.25 alin.1,3 al Legii privind statutul alesului local, la expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puțin doi ani în această calitate, i se acordă o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent. Decizia privind plata indemnizației unice se adoptă de consiliul respectiv. Achitarea indemnizației unice se face din bugetul unității administrativ-teritoriale respective. Prin urmare, în interpretarea corectă a normei de drept menționate supra, urmează că sintagma „consiliul respectiv” se are în vedere consiliul ca o entitate publică locală competentă în care și-au exercitat mandatul aleșii locali, dar nicidecum componența sau legislatura acestuia. Astfel, în speță competența de emitere a deciziei de achitare a indemnizației unice aparține Consiliului local Lopatnic, nefiind relevantă legislatura sau componența acestuia.

Totodată instanța de apel a considerat justă concluzia primei instanțe cu privire la încasarea indemnizației unice, dar totodată eronată dispunerea încasării acesteia de la Primăria Lopatnic, care nu are funcții decizionale în acest sens. Astfel, Colegiul a considerat eronată concluzia primei instanțe cu privire la

anularea pct.2 al deciziei nr.5/10 din 18 decembrie 2015 emisă de Consiliul local Lopatnic, or, aceasta constituie răspuns la cererea prealabilă de anulare a deciziei nr.3/2 din 01 octombrie 2015 formulată de reclamânți, dar nu o cerere repetată de încasare a indemnizației.

Drept consecință, Colegiul a considerat că prima instanță incorect a admis pretenția privind anularea răspunsului emis prin decizia Consiliului local Lopatnic nr.5/10 din 18 decembrie 2015 la cererea prealabilă formulată de reclamânți. Prin urmare, hotărîrea primei instanțe cu privire la admiterea acțiunii, în partea dată, a fost casată cu emiterea unei încheieri de încetare a procesului civil în temeiul art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă, or, cererea reclamânților în partea ce privește anularea deciziei Consiliului local Lopatnic nr.5/10 din 18 decembrie 2015 nu se încadrează în prevederile art.3) din Legea contenciosului administrativ și nu constituie obiect al acțiunii în procedură civilă, ci un răspuns la cererea prealabilă.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la data de 18 august 2016, avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei satului Lopatnic și Consiliului sătesc Lopatnic, a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016 și a hotărîrii judecătoreiei Edineț din 22 februarie 2016, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea reclamânților să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a considerat că litigiul nu urmează a fi judecat în pricina civilă și a dispus încetarea procesului, motivînd că prima instanță incorect a admis pretenția privind anularea răspunsului emis prin decizia Consiliului local Lopatnic nr.5/10 din 18 decembrie 2015. Însă, instanța de apel, contrar prevederilor art.373 alin.(5) Cod de procedură civilă, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, unde au fost invocate circumstanțe ce rezultă din actul de dispoziție judecătorească, și anume din încheierea judecătoreiei Edineț nr.2-892/15 din 12 noiembrie 2015. Astfel, instanței i-a fost demonstrat că obiect al litigiului în dosarul nr.2 -62/16, urma să fie decizia consiliului Lopatnic nr.3/2 din 01 octombrie 2015, dar nu decizia nr.5/10 din 18 decembrie 2015.

Menționează că nu poate fi de acord cu concluzia instanței de apel precum că prima instanță incorect a admis pretenția privind anularea răspunsului emis prin decizia Consiliului local Lopatnic nr. 5/10 din 18 decembrie 2015 la cererea prealabilă formulată de reclamânți. Totodată, instanța a reținut argumentul apelanților precum că decizia nr.3/2 din 01 octombrie 2015 nu a fost obiect al litigiului și are valoarea unui fapt judecat și necontestat de către nimeni, iar în pct.25 menționează că la 09 septembrie 2015 reclamânții s-au adresat la Consiliul sătesc Lopatnic cu cerere prealabilă, care a fost respinsă prin decizia nr.3/2 din 01 octombrie 2015, dar nu a dat nici apreciere faptului că decizia nr.3/2 din 01.10.2015 al consiliului local Lopatnic nu a fost obiect de litigiu și are valoarea unui fapt judecat.

Prin urmare, dacă răspunsul emis prin decizia Consiliului local Lopatnic nr.5/10 din 18 decembrie 2015 la cererea prealabilă formulată de reclamânți despre anularea deciziei nr. 3/2 din 01 octombrie 2015 nu reprezintă un act administrativ, atunci decizia nr.3/2 din 01 octombrie 2015 este un act administrativ, susceptibil de contestare, în condițiile legii contenciosului administrativ.

Susține că atât prima instanță, cât și instanța de apel au evitat să dea apreciere deciziei nr.3/2 din 01 octombrie 2015, or, aceasta este un act administrativ, care poate fi contestat în condițiile stipulate în legea contenciosului administrativ cu respectarea termenului de prescripție de 30 zile.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.104). Totodată, la materialele cauzei se regăsesc avizele de recepție a copiei deciziei, care confirmă data recepționării de către recurenți, și anume 23 iunie 2016. Astfel recursul declarat la data de 18 august 2016, este depus în termen.

La data de 09 noiembrie 2016, în adresa intimațiilor Grinco Vasile, Bordian Mihail, Livia Dulap, Arina Rusu și Turchin Ion au fost expediate spre cunoștință copia recursului declarat de către avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei satului Lopatnic și Consiliului sătesc Lopatnic, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.126).

La data de 21 noiembrie 2016, intimații Grinco Vasile, Bordian Mihail, Livia Dulap, Arina Rusu și Turchin Ion, prin intermediul reprezentantului lor avocatul Marcu Victor, au depus referința asupra recursului declarat de avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei satului Lopatnic și Consiliului sătesc Lopatnic, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei satului Lopatnic și Consiliului sătesc Lopatnic, este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art.433 lit.a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei satului Lopatnic și Consiliului sătesc Lopatnic, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or,

recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Argumentele invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei satului Lopatnic și Consiliului sătesc Lopatnic, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Țurcanu Igor, în interesele Primăriei satului Lopatnic și Consiliului sătesc Lopatnic, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Nicolae Craiu